

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nadejda Toma,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 28 mai 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021, declarat de avocata Mihaela Cecan, în numele inculpatului

Țisar Iuri XXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>29.12.2020 – 28.05.2021,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>06.07.2021 – 16.12.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>11.07.2022 – 24.10.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 28 mai 2021, Țisar Iuri a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal la 13 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, din 17.07.2020.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în mărime de 36.672 lei.

2. Instanța de fond **a constatat** că inculpatul Țisar Iuri, la 15.07.2020, în perioada de timp de la orele 19:30, până la orele 21:15, aflându-se în apartamentul nr.XX, de pe str. XXXX, mun. Chișinău, unde domiciliu împreună cu mama sa, Țisar Oliga și concubinul mamei sale, Furnica Artur, de aproximativ un an de zile, fiind în relații ostile cu ultimul, în cadrul unui conflict iscat între ei, având intenția omorului lui Furnica Artur i-a aplicat acestuia o lovitură cu cuțitul în regiunea toracelui, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 05.08.2020: „Plagă înțepat-

tăiată (penetrantă) a abdomenului cu lezarea țesuturilor moi, diafragmei și a ficatului - care a fost produsă intravital, cu cca. 0-3 ore până la deces (conform datelor histologice), prin acțiunea traumatică a unui obiect înțepător-tăietor”, leziune în rezultatul căreia Furnica Artur a decedat și care are legătura cauzală directă cu survenirea decesului și conform criteriului (pericol pentru viața) se califică ca vătămare corporală gravă, după ce Țisar Iuri, a părăsit locul comiterii infracțiunii.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, ca omorul intenționat, săvârșit asupra unui membru de familie.

Instanța a reținut că, inculpatul a refuzat să facă declarații, iar în ultimul cuvânt a menționat că nu-și recunoaște vinovăția.

Totodată, acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate în baza art. 145 alin.(1) Cod penal, ca omorul unei persoane, deoarece vinovăția lui este dovedită prin probele administrate, inclusiv:

declarațiile martorului Țisar Olga, că între dânsa, fiul său și concubinul său, relațiile erau deteriorate mai demult. Ei locuiau împreună în apartamentul care aparține lui Furnica Artur, situat în mun. Chișinău, str. XXXX, ap. XX. Anterior celor întâmplate, dânsa a avut o discuție cu Țisar Iuri și i-a solicitat acestuia să plece din acel apartament, deoarece în ultima perioadă avea un comportament inadecvat, fiind în stare de ebrietate, a deteriorat patul și alte lucruri. La fel, a aplicat violența asupra sa și o numea cu cuvinte necenzurate, iar o dată a fost bătută cu picioarele. Dânsa cu concubinul său, Furnica Artur, a început să-i spună mai des ca el să plece și să-și caute alt loc de trai. Pe data de 15.07.2020, atunci când Țisar Iuri s-a întors de la serviciu, dânsii au revenit din ospetie. Furnica Artur era în stare de ebrietate și era foarte agitat și neliniștit în privința lui Iuri. În ospetie, au fost la Ialoveni, din start a mers ea, aproximativ la orele 11:00, iar ulterior a fost telefonată de Artur și a venit și acesta după masă cu taxiul. Au revenit acasă cu taxiul, împreună cu Artur, iar Iuri încă era la serviciu. Artur dorea să mai consume alcool, însă dânsa nu i-a permis, astfel s-a iscat și un mic scandal. Furnica Artur îi reproșa că s-a săturat de Iuri și este necesar ca el să plece. Când Iuri a venit de la muncă, ea se afla la bucătărie, Artur probabil era în cameră, deoarece o jumătate din odaie în care ei locuiau din bucătărie nu se observă. Furnica A. a început să-l înjure, solicitându-i să își strângă lucrurile și să plece, iar ultimul spunea că nu pleacă fără banii care îi datorau și anume 260 euro și 2000 lei. Furnica A. era foarte beat și a început să se înfurie, Iuri a mers la bucătărie să-și facă ceai, iar ea în acel moment a mers la baie. Când a ieșit, Iuri stătea cu spatele la dulap și se certa cu Artur. Dânsa nu s-a implicat în conflictul acestora, deoarece îi era frică. Își făcea chestiile sale și stătea pe rețelele de socializare. După un timp, a auzit un sunet ca o bubuitură, de parcă cineva a căzut. A observat cum din cameră, Iuri a ieșit prin antreu și a mers în camera sa. În apartament era liniște, iar ea credea că Furnica Artur a adormit și continua să navigheze pe rețelele de socializare. Nu ține minte cât timp a trecut, dorind să fumeze trebuia să treacă de la bucătărie prin odaia lor spre balcon și atunci l-a văzut pe Furnica A. culcat la podea, practic lângă ușa balconului. Având jos un covor de culoare deschisă, i-a atras atenția o pată de sânge. Furnica A. stătea culcat pe partea dreaptă și ea l-a întors și a văzut că tot maioul era în sânge. Ea i-a ridicat

maioul și a văzut rana de unde curgea sânge. Alături era un dulăpior cu medicamente, de acolo a luat un tifon elastic și l-a pus la rana care sângera. S-a întors la bucătărie să ia telefonul să cheme ambulanța. Fiind în stare de șoc, a uitat numărul de la urgență și a început a striga la Iuri, întrebându-l cum să cheme ambulanța, la ce acesta i-a răspuns din coridor că nu știe. Și-a dat seama că este în coridor, deoarece acolo scârția podeaua. Dânsa a format 112 și a chemat salvarea. A înțeles că în timpul acelei cerți, Țisar Iuri l-a lovit pe Furnica A. cu un cuțit în regiunea abdominală, partea dreaptă, iar după aceasta a fugit. Țisar Iuri a locuit cu ei o perioadă de un an și jumătate. Consideră că motivul din care Iuri l-a înjunghiat pe Furnica A. au fost banii, deoarece în acel moment ei nu dețineau suma pe care urmau să o restituie acestuia. Anterior, când Iuri avea zi liberă, nu cu mult timp de cele întâmplate, fiind în stare de ebrietate, a început să o numească. Prima dată, o numea Olea și îi zicea că o va ucide și atunci dânsa i-a comunicat lui Artur că îi este frică să rămână cu dânsul acasă. Despre acest fapt i-a spus și cunoscutei sale. A doua oară, Iuri fiind beat și aflându-se cu acesta acasă, a fost lovită de câteva ori cu picioarele. Această faptă a avut loc înainte de omor. Furnica A. a văzut aceste circumstanțe și a doua zi a vorbit cu Iuri despre acest fapt, iar ultimul spunea că nu ține minte. Iuri scrie cu mâna stângă, în rest toate celelalte acțiuni le realizează cu ambele mâini. De obicei cuțitele se află la bucătărie. Presupune că în momentul când a mers la baie, Țisar Iuri putea să ia de la bucătărie, mijlocul cu care a săvârșit infracțiunea;

declarațiile martorului Șatunova Olga, că inculpatul nu-i este cunoscut. Furnica A. este vecinul său. În ziua incidentului, Furnica A. cu concubina sa, Țisar Olga au avut un conflict, aceștia se certau de dimineață și strigăte au fost auzite până aproximativ la orele 19:00. Ulterior, a venit poliția și ambulanța. Nu cunoștea că cu Furnica A. și Țisar Olga mai locuiește cineva, însă a menționat că aceștia consumau mult alcool și se certau des;

declarațiile martorului Garștea Alla, că pe Furnica Artur îl cunoaște din copilărie, iar pe inculpat l-a văzut cum ieșea din blocul în care dânsa locuiește. În ziua incidentului nu l-a văzut pe Furnica Artur, dar a auzit sunete din apartamentul în care locuia. Se auzeau strigăte, chiar și lovituri. Cel mai mult se auzea concubina lui Furnica A. De dimineața se auzeau strigăte cu înjurături. La amiază, se auzeau strigăte, iar spre seară s-a auzit cum a căzut ceva greu, de genul unui dulap;

raportul de expertiză nr. XXXX din 05.08.2020, conform căruia moartea lui Furnica A., a.n. XXXX, a survenit cu cca. 10-15 ore, până la efectuarea necropsiei, în urma hemoragiei interne, ca rezultat al cauzării plăgii înțepat-tăiată în regiunea abdomenului cu lezarea ficatului, ceea ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat: Plagă înțepat-tăiată (penetrantă) a abdomenului cu lezarea țesuturilor moi, diafragmei și a ficatului - care a fost produsă intravital, cu cca. 0-3 ore până la deces (conform datelor histologice), prin acțiunea traumatică a unui obiect înțepător-tăietor, are legătura cauzală directă cu survenirea decesului și conform criteriului (pericol pentru viața) se califică ca vătămare corporală gravă. Excoriație pe frunte - care a fost produsă cu puțin timp până la deces, prin acțiunea traumatică cu corp contondent sau/și la lovirea de acesta, nu are legătură cauzală cu survenirea decesului și se califică ca vătămare corporală neînsemnată;

raportul de expertiză nr. XXXX din 16.10.2020, prin care s-a constatat că plaga de pe prelevat din regiunea abdomenului cadavrului numit Furnica A. a fost cauzată de un obiect plat înțepător-tăietor și nu-i exclus cauzarea ei cu lama cuțitului prezentat în pachetul nr.11. Restul întrebărilor expuse în ordonanța sunt de competența medicului legist ce a efectuat expertiza cadavrului;

procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor din 02.11.2020, și stenograma comunicărilor purtate de către Țisar Olga, a.n. XXXX și Țisar Iuri, a.n. XXXX, potrivit căruia Țisar Olga, îi comunică lui Țisar Iuri, despre faptul că el cunoaște că ea nu este vinovată, că ea nu a comis infracțiunea dată și că stă neîntemeiat în izolator și suferă și că ar fi bine ca Țisar Iuri, să nu trăgăneze și să recunoască odată fapta și să dea declarații deoarece el a fost în odaie cu Furnica Artur, a.n. 22.05.XXXX și că el a comis omorul intenționat al acestuia, fapte care în cadrul convorbirilor nu au fost negate de către Țisar Iuri, declarațiile lui Țisar Olga;

avizul de testare la poligraf nr. XXXX din 07.09.2020, prin care s-a stabilit că subiectul Țisar Olga a.n. XXXX, a fost supus testării la detectorul comportamentului simulat, ocazie cu care i-au fost adresate întrebările relevante: R4) Ты замешана в смерти Фурники Артура? Răspuns: НЕТ. R7) 15 июля 2020 года ты нанесла рану острым предметом Фурнике Артуру? Răspuns: НЕТ. R9) Фурника Артур умер из-за тебя? Răspuns; НЕТ. În procesul de interpretare a diagramelor obținute de la complexul poligraf s-au evidențiat că, răspunsurile subiectului la întrebările relevante R4, R7 și R9 nu au produs note specifice comportamentului simulat în traseele fiziologice (nervozitatea neuromusculară la nivel toracic și abdominal, bioelectric G.S.R., tensiune arterială) după cum urmează: modificări ale nivelului de bază; creșteri de amplitudine și durată a curbei bioelectrice; modificarea tensiunii arteriale. Absența modificărilor de trasee în raport cu răspunsurile date la întrebările relevante ale testării, sunt interpretate ca reprezentând în mod cert concordanță, sub aspectul veridicității, între efectele întrebărilor resimțite în plan psiho-fiziologic și conținutul informațional, material-faptic, pe care aceste răspunsuri le susțin. Comportamentul expresiv al subiectului s-a caracterizat prin absența reactivității mimico-gesticulare concretizate în: modificări de paloare; sudorație; disconfort psihic; spasm glotic. În urma interviului pre-test și interpretării diagramelor obținute în dependență de răspunsurile la întrebările relevante R4, R7 și R9 s-a constatat că subiectul a răspuns sincer, ceea ce reprezintă un comportament caracteristic persoanelor care nu încearcă disimularea adevărului. Concluzie: la întrebările relevante R4, R7 și R9 adresate persoanei Țisar Olga a.n. XXXX, s-a constatat că aceasta a răspuns sincer; (f.d.174-175, Vol. I) Avizul de testare poligraf nr. XXXX din 07.09.2020, prin care s-a stabilit că subiectul Țisar Iuri Vladimri, d.n. XXXX, a fost supus testării la detectorul comportamentului simulat, ocazie cu care i-au fost adresate întrebările relevante: R4) Ты замешан в смерти Фурники Артура? Răspuns: НЕТ. R7) 15 июля 2020 года ты нанес рану острым предметом Фурнике Артуру? Răspuns: НЕТ. R9) Фурника Артур умер из-за тебя? Răspuns: НЕТ. În procesul de interpretare a diagramelor obținute de la complexul poligraf s-au evidențiat că răspunsurile subiectului la întrebările relevante R4, R7 și R9 au produs note specifice comportamentului simulat în traseele fiziologice (nervozitatea

neuromusculară la nivel toracic și abdominal, bioelectric G.S.R., tensiune arterială) după cum urmează: modificări ale nivelului de bază; creșteri de amplitudine și durată a curbei bioelectrice; modificarea tensiunii arteriale. Prezența modificărilor de trasee în raport cu răspunsurile date la întrebările relevante ale testării, sunt interpretate ca reprezentând în mod cert concordanță, sub aspectul veridicității, între efectele întrebărilor resimțite în plan psiho-fiziologic și conținutul informațional, material-faptic, pe care aceste răspunsuri le susțin. Comportamentul expresiv al subiectului s-a caracterizat prin prezența reactivității mimico-gesticulare concretizate în: modificări de paloare; sudorație; disconfort psihic; spasm glotic. În urma interviului pre-test și interpretării diagraamelor obținute în dependență de răspunsurile la întrebările relevante R4, R7 și R9 s-a constatat că subiectul ascunde adevărul, ceea ce reprezintă un comportament caracteristic persoanelor care încearcă disimularea adevărului. Concluzii: la întrebările relevante R4, R7 și R9 adresate persoanei Țisar Iuri a.n. XXXX s-a constatat că aceasta ascunde adevărul.

Astfel, din declarațiile martorului Țisar Olga *se constată*, că în ziua incidentului, când Țisar Iuri a venit de la serviciu, Furnica A. a început să-l înjure solicitându-i acestuia să își strângă lucrurile și să plece, iar ultimul spunea că nu pleacă fără banii care îi datorau și anume 260 euro și 2000 lei. După un timp, a auzit un sunet ca o bubuitură, de parcă cineva a căzut. A observat cum din camera lor, Țisar Iuri a ieșit prin antreu și a mers în camera sa. În apartament era liniște, iar ea credea că Furnica A. a adormit și continua să navigheze pe rețelele de socializare. Nu ține minte cât timp a trecut, dorind să fumeze trebuia să treacă de la bucătărie prin odaia lor spre balcon și atunci l-a văzut pe Furnica A. culcat la podea, practic lângă ușa balconului și i-a atras atenția o pată de sânge. Furnica A. stătea culcat pe partea dreaptă și ea l-a întors și a văzut că tot maioul era în sânge. I-a ridicat maioul și a văzut rana de unde curgea sânge. Alături era un dulăpior cu medicamente, de acolo a luat un tifon elastic și l-a pus la rana care sângera. S- 9 a întors la bucătărie să ia telefonul și să sune la poliție. A înțeles că în timpul acelei cerți, Țisar Iuri l-a lovit pe Furnica A. cu un cuțit în regiunea abdominală, partea dreaptă, iar după aceasta a fugit. Țisar Iuri a locuit cu ei o perioadă de un an și jumătate, timp în care le acorda suma de 3000 lei, lunar, dar nu permanent pentru produse, țigări și facturi. Consideră că motivul din care Iuri l-a înjunghiat pe Furnica A. a fost datoria pe care ei o aveau față de inculpat, deoarece în acel moment ei nu dețineau acești bani.

În același timp, sunt întemeiate obiecțiile apărătorului Cecan Mihail referitor la inadmisibilitatea probelor, urmând a fi excluse din probatoriul prezentat de procuror, avizul de testare poligraf nr. XXXX din 07.09.2020 și avizul de testare la poligraf nr. XXXX din 07.09.2020.

În acest sens, art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală stabilește în mod expres mijloacele de probă prin intermediul cărora pot fi constatate circumstanțele de fapt, listă în care avizul de testare poligraf nu se regăsește.

Prin urmare, testarea sincerității învinuitului, cu testul poligraf, nu trebuie supraestimată în condițiile în care această tehnică, pe de o parte, nu face parte din mijloacele de probă prevăzute de Codul de procedură penală, el neputând prezenta o certitudine privind vinovăția ori nevinovăția inculpatului, iar pe de altă parte, de cele

mai multe ori, este imperfect, depinzând de o multitudine de factori cum ar fi emotivitatea crescută, starea de nervozitate, problemele de ordin psihic etc. Concluziile testului poligraf nu pot fi considerate ca furnizând probe, în sensul procesual al noțiunii, întrucât poligraful nu este, așa cum s-a arătat, mijloc de probă. Acestea pot fi valorificate, în planul unei soluții, doar în calitate de indicii care, coroborate cu alte elemente de fapt, conduc către o anume concluzie.

Totuși, organul de urmărire penală a determinat incorect prezența circumstanței agravante și a calificat fapta în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal.

Prin urmare, fapta urmează a fi recalificată în baza articolului 145 alin. (1) Cod penal, excluzând circumstanța agravantă prevăzută de alin. (2) lit. e¹) – fapta comisă asupra unui membru de familie.

Ori, în conformitate cu art. 133¹ lit. a) Cod penal, prin membru de familie se înțelege, în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celorla dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii.

În cauza penală dedusă judecării, acuizarea invocă că inculpatul se afla cu victima Furnica Artur în relații asemănătoare dintre părinți și copii, datorită faptului că ultimul concubina cu mama acestuia, Țisar Olga.

În acest sens, atât legislația, cât și doctrina de specialitate nu menționează cercul subiecților care cad sub incidența persoanelor aflate în relații asemănătoare celorla dintre părinți și copii.

Într-o opinie în literatura de specialitate se menționează că persoanele aflate în relații asemănătoare celorla dintre părinți și copii (în condiția de conlocuire), reprezintă categoria de persoane care cuprinde părinții educatori și copiii care locuiesc în case de copii de tip familial sau care au locuit împreună (pentru relații din trecut).

Potrivit materialelor cauzei, victima Furnica Artur este concubinul mamei inculpatului Țisar Iuri, însă, aceasta nu denotă în mod automat că aceștia se aflau într-o relație specială, de natura celei asemănătoare dintre părinți și copii. Or, această expresie cuprinde persoanele aflate de facto într-o relație emoțională, fizică și intelectuală de natura celei dintre părinți și copii.

Însă, în speță după cum rezultă din declarațiile martorului Țisar Olga, relațiile între Furnica Artur și Țisar Iuri, erau deteriorate, iar dânsa cu Furnica Artur dorea ca Țisar Iuri să părăsească apartamentul în care locuiau împreună. Tot, martorul Țisar Olga a afirmat că pentru faptul că Țisar Iuri locuia cu ei în apartamentul lui Furnica Artur, le achita lunar o sumă de bani.

Totodată, martorul Zefirov Alexandr a comunicat că în timpul serviciului Țisar Iuri și Furnica Artur, practic nu comunicau, iar martorii Șatunova Olga, Șestacova Liudmila și Barbulat Tamara, vecinii de bloc a lui Furnica Artur, au comunicat că nici nu-l cunosc pe inculpat.

Astfel, se constată că între victima Furnica Artur și inculpatul Țisar Iuri nu există o relație asemănătoare dintre părinte și copil, respectiv lipsește semnul calificativ prevăzut la art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, asupra unui membru de familie.

Or, pentru a fi în prezența acestei circumstanțe, este necesar ca între făptuitor și victimă să existe, la momentul săvârșirii faptei, un raport special bazat pe o relație specială între aceștia.

În aceste circumstanțe, acțiunile inculpatului Țisar Iuri corespund încadrării juridice a prevederilor art. 145 alin. (1) Cod penal, omorul unei persoane.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Alexandru Arcer, a declarat apel, solicitând casarea *parțială* a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Țisar Iuri să fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal la 18 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Apelantul a invocat că la pronunțarea sentinței, instanța eronat a interpretat prevederile art. 133¹ Cod penal și a menționat că în cazul dat nu este prezentă circumstanța agravantă a omorului intenționat cuprinsă la art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal „omorul săvârșit asupra unui membru de familie” și neîntemeiat și ilegal a reîncadrat acțiunile lui Țisar Iuri, a.n. XXXX, din prevederile art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, în prevederile art. 145 alin. (1) Cod penal, menționând că: „atât legislația, cât și doctrina de specialitate nu menționează cercul subiecților care cad sub incidența persoanelor aflate în relații asemănătoare celor dintre părinți și copii”, cu toate că art. 133¹ Cod penal, stimulează concret condiția de conlocuire, care a fost probată și nu poate fi pusă sub nici o îndoială.

Totodată, instanța a menționat eronat că: „Potrivit materialelor cauzei, victima Furnica Artur este concubinul mamei inculpatului Țisar Iuri, însă, aceasta nu denotă în mod automat că aceștia se aflau într-o relație specială, de natura celei asemănătoare dintre părinți și copii. Or, această expresie cuprinde persoanele aflate de facto într-o relație emoțională, fizică și intelectuală de natura celei dintre părinți și copii, însă, în speță după cum rezultă din declarațiile martorului Țisar Olga, relațiile între Furnica Artur și Țisar Iuri, erau deteriorate, iar dânsa cu Furnica Artur dorea ca Țisar Iuri să părăsească apartamentul în care locuiau împreună. Astfel, între victima Furnica Artur și inculpat nu exista o relație asemănătoare dintre părinte și copil, respectiv lipsește semnul calificativ prevăzut la art. 145 alin. (2) e¹) Cod penal”.

Prin urmare, în vederea restabilirii echității sociale, inculpatul va fi recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, cu aplicarea sancțiunii penale în conformitate cu limitele prevăzute norma penală stipulată la art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal și anume cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

3.1. A declarat apel și avocata Mihaela Cecan, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelanta a invocat că partea acuzării urma să elucideze pe deplin circumstanțele cauzei penale cercetate, or în prezent există o serie de divergențe dintre declarațiile participanților la proces și ceea ce partea acuzării, precum și instanța de judecată au calificat drept probă la dosar.

În materialele cauzei nu se regăsește nici o probă directă, verosimilă, pertinentă și concludentă ce ar demonstra vinovăția inculpatului, Țisar Iuri fiind pus sub învinuire și trimis dosarul în judecată în baza unor probe neconcludente și chiar inadmisibile, iar instanța de fond a emis o sentință de condamnare fără suport probatoriu concludent,

doar în baza declarației unui martor care la urmărirea penală a avut statut de bănuit și învinuit, dând declarații contradictorii.

Ținând cont de probatoriul administrat de către acuzare lui Țisar Iuri i se impută omorul lui Furnica Artur fără a fi administrate nici o probă directă, pertinentă, concludentă, utilă și veridică.

La baza învinuirii se află un oarecare „Aviz de testare poligraf” nr. XXXX din 07 septembrie 2020 care a fost efectuat contrar prevederilor art. 10, 17, 94, 251 Codul de procedură penală.

Inculpatului în mod flagrant i s-a încălcat dreptul la apărare, învinuitul fiind supus testării poligrafice adică unei „acțiuni” care nu este prevăzută de Codul de procedură penală și fără a fi asistat de apărătorul său, fără a avea posibilitatea de a discuta cu apărătorul său ca acesta să îi explice drepturile și obligațiile, inclusiv și posibilitatea de a înainta cereri, recuzări, obiecții față de „specialistul” care a întocmit „avizul de testare poligraf”.

În atare circumstanțe, învinuitul a fost supus forțat, contrar Codului de procedură penală, nerespectându-se dreptul la apărare, unei acțiuni procesuale care nu este prevăzută de legea procesual penală a Republicii Moldova, ceea ce contravine art. 26 din Constituția Republicii Moldova și art. 17 Cod de procedură penală, adică asigurarea dreptului la apărare.

Dat fiind faptul că Avizul de testare poligraf nr. XXXX din 07 septembrie 2020 efectuat în privința lui Țisar Iuri este obținută și anexată la dosar ca probă a acuzării contrar prevederilor legale, mai mult de către legea procesual penală nici nu este prevăzută ca probă, în conformitate cu prevederile art. 93 Cod de procedură penală, deci fiind emisă contrar prevederilor art. 94 și 251 Cod de procedură penală, fapt ce urmează a fi declarată nulă de către instanța de judecată și exclusă ca probă din dosar.

În urma cercetării judecătorești este cert faptul că, urmează a fi emisă o sentință de achitare în privința lui Țisar Iuri pe motiv că, fapta nu a fost săvârșită de inculpat, în conformitate cu prevederile art. 390 alin (1) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Incertitudinile și îndoielile privind constatarea elementului vinovăției, la fel cu referire la situația de caz nu pot fi interpretate decât în favoarea acuzatului, aceasta constituind atât o normă și un principiu instituit în legislația RM, precum și în cea internațională. Practica națională și cea internațională susține ideea că numai în prezența unor probe incontestabile poate fi condamnată persoana, ceea ce de fapt nu le avem prezente pe cauza dată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021, apelul avocatei a fost respins ca nefondat, iar apelul procurorului a fost admis, **casată parțial sentința** și pronunțată o nouă hotărâre.

Țisar Iuri a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal la 15 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În conformitate cu art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, s-a redus termenul de pedeapsă cu 311 zile, pentru perioada 17.07.2020 – 28.05.2021.

Termenul executării pedepsei, fiind stabilit din 16.12.2021, cu includerea perioadei 17.07.2020 până la 16.12.2021.

Instanța de apel a constatat următoarea faptă infracțională, că Țisar Iuri, la 15.07.2020, aproximativ în perioada de timp de la orele 19:30, până la orele 21:15, aflându-se în apartamentul nr. 30, de pe str. XXXX, mun. Chișinău, unde domiciliu împreună cu mama sa, Țisar Oliga și concubinul mamei sale, Furnica Artur, de aproximativ un an de zile, fiind în relații ostile cu ultimul, în cadrul unui conflict iscat între ei, având intenția omorului lui Furnica Artur i-a aplicat acestuia o lovitură cu cuțitul în regiunea toracelui, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 05.08.2020: „Plagă înțepat-tăiată (penetrantă) a abdomenului cu lezarea țesuturilor moi, diafragmei și a ficatului - care a fost produsă intravital, cu cca. 0-3 ore până la deces (conform datelor histologice), prin acțiunea traumatică a unui obiect înțepător-tăietor”, leziune în rezultatul căreia Furnica Artur a decedat și care are legătura causală directă cu survenirea decesului și conform criteriului (pericol pentru viața) se califică ca vătămare corporală gravă, după ce Țisar Iuri, a părăsit locul comiterii infracțiunii.

Astfel, inculpatul, prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, omorul intenționat, **săvârșit asupra unui membru de familie.**

Instanța a reținut că, deși inculpatul vina nu a recunoscut-o, vinovăția lui a fost dovedită integral prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

În prim plan, se vor reține argumentele formulate de apărare în privința inadmisibilității probelor, fiind exclus avizul de testare poligraf nr. XXXX din 07.09.2020 și avizul de testare la poligraf nr. XXXX din 07.09.2020 din probatoriu administrat de către acuzare.

Ori, excluderea circumstanței „*asupra unui membru al familiei*” de către instanța de fond este una neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 133¹ Cod penal, noțiunea de membru de familie presupune două accepțiuni diferite, în funcție de lipsa sau prezența conlocuirii făptuitorului și victimei: a) în condiția conlocuirii: persoanele aflate în relații de căsătorie, de concubinaj, persoanele divorțate, persoanele aflate în relații de tutelă și curatelă, rudele lor pe linie dreaptă sau colaterală, soții rudelor; b) în condiția locuirii separate: persoanele aflate în relații de căsătorie, copiii lor, inclusiv cei adoptivi, cei născuți în afara căsătoriei, cei aflați sub curatelă.

Astfel, în speță, contrar argumentelor invocate de instanța de fond, **existența relației de rudenie între inculpat și partea vătămată (decedată)**, or, din declarațiile martorului Țisar Olga, care a declarat că, „... Ei locuiau împreună în apartamentul care îi aparținea lui Furnica Artur, situat în mun. Chișinău, str. XXXX, ap. XX... Țisar Iuri a locuit cu ei o perioadă de un an și jumătate...”, fapt ce denotă cu raportare la prevederile art. 133¹ Codul penal - condiția de conlocuire.

În consecință, Tisar Iuri este fiul lui Tisar Olga, a.n. XXXX, iar aceasta a fost concubina victimei Furnica Artur, a.n. XXXX, inculpatul locuind împreună cu victima o perioadă îndelungată, **adică între ei fiind relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj), între mama sa și victimă, prin urmare fiind prezente relațiile asemănătoare celor dintre părinți și copii**, conlocuirea acestora fiind confirmată

inclusiv prin depozițiile martorilor.

5. Avocata Mihaela Cecan declară recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurenta invocă că la materialele cauzei nu se regăsește nici o probă directă, verosimilă, pertinentă și concludentă ce ar demonstra vinovăția inculpatului, ultimul fiind pus sub învinuire și trimis dosarul în judecată în baza unor probe neconcludente și chiar inadmisibile. Iar instanța de fond a emis o sentință de condamnare fără suport probatoriu concludent, doar în baza declarației unui martor, care la urmărirea penală a avut statut de bănuit și învinuit, dând declarații contradictorii.

Subsecvent, partea acuzării urma să elucideze pe deplin circumstanțele cauzei penale cercetate, or în prezent există o serie de divergențe dintre declarațiile participanților la proces și ceea ce partea acuzării, precum și instanța de judecată au calificat drept probă la dosar.

În materialele cauzei nu se regăsește nici o probă directă, verosimilă, pertinentă și concludentă ce ar demonstra vinovăția inculpatului, Țisar Iuri fiind pus sub învinuire și trimis dosarul în judecată în baza unor probe neconcludente și chiar inadmisibile, iar instanța de fond a emis o sentință de condamnare fără suport probatoriu concludent, doar în baza declarației unui martor care la urmărirea penală a avut statut de bănuit și învinuit, dând declarații contradictorii.

Ținând cont de probatoriul administrat de către acuzare lui Țisar Iuri i se impută omorul lui Furnica Artur fără a fi administrate nici o probă directă, pertinentă, concludentă, utilă și veridică.

La baza învinuirii se află un oarecare „Aviz de testare poligraf” nr. XXXX din 07 septembrie 2020 care a fost efectuat contrar prevederilor art. 10, 17, 94, 251 Codul de procedură penală.

Inculpatului în mod flagrant i s-a încălcat dreptul la apărare, învinuitul fiind supus testării poligrafice adică unei „acțiuni” care nu este prevăzută de Codul de procedură penală și fără a fi asistat de apărătorul său, fără a avea posibilitatea de a discuta cu apărătorul său ca acesta să îi explice drepturile și obligațiile, inclusiv și posibilitatea de a înainta cereri, recuzări, obiecții față de „specialistul” care a întocmit „avizul de testare poligraf”.

În atare circumstanțe, învinuitul a fost supus forțat, contrar Codului de procedură penală, nerespectându-se dreptul la apărare, unei acțiuni procesuale care nu este prevăzută de legea procesual penală a Republicii Moldova, ceea ce contravine art. 26 din Constituția Republicii Moldova și art. 17 Cod de procedură penală, adică asigurarea dreptului la apărare.

Dat fiind faptul că Avizul de testare poligraf nr. XXXX din 07 septembrie 2020 efectuat în privința lui Țisar Iuri este obținută și anexată la dosar ca probă a acuzării contrar prevederilor legale, mai mult de către legea procesual penală nici nu este prevăzută ca probă, în conformitate cu prevederile art. 93 Cod de procedură penală, deci fiind emisă contrar prevederilor art. 94 și 251 Cod de procedură penală, fapt ce urmează a fi declarată nulă de către instanța de judecată și exclusă ca probă din dosar.

În urma cercetării judecătorești este cert faptul că, urmează a fi emisă o sentință de achitare în privința lui Țisar Iuri pe motiv că, fapta nu a fost săvârșită de inculpat,

în conformitate cu prevederile art. 390 alin (1) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Incertitudinile și îndoielile privind constatarea elementului vinovăției, la fel cu referire la situația de caz nu pot fi interpretate decât în favoarea acuzatului, aceasta constituind atât o normă și un principiu instituit în legislația RM, precum și în cea internațională. Practica națională și cea internațională susține ideea că numai în prezența unor probe incontestabile poate fi condamnată persoana, ceea ce de fapt nu le avem prezente pe cauza dată.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală, rechizitoriul se compune din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. În corespundere cu art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să

aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

Însă, instanța de fond nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) nu a judecat cauza în limitele și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept imputate inculpatului prin învinuirea formulată.

Astfel, inițial a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, identică cu cea imputată inculpatului prin rechizitoriu, care a fost încadrată, însă, de procuror în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, ca omorul intenționat, **săvârșit asupra unui membru de familie**, dar, divergent și neclar, a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 145 alin. (1) Cod penal și fără a constata noua faptă criminală, adecvată acestei încadrări juridice.

Mai mult, ulterior, contrazicându-se, a mai descris o fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, invocând că: „...din declarațiile martorului *Țisar Olga se constată, că în ziua incidentului, , când Țisar Iuri a venit de la serviciu, Furnica A. a început să-l înjure solicitându-i acestuia să își strângă lucrurile și să plece, iar ultimul spunea că nu pleacă fără banii care îi datorau și anume 260 euro și 2000 lei. După un timp, a auzit un sunet ca o bubuitură, de parcă cineva a căzut. A observat cum din camera lor, Țisar Iuri a ieșit prin antreu și a mers în camera sa. În apartament era liniște, iar ea credea că Furnica A. a adormit și continua să navigheze pe rețelele de socializare. Nu ține minte cât timp a trecut, dorind să fumeze trebuia să treacă de la bucătărie prin odaia lor spre balcon și atunci l-a văzut pe Furnica A. culcat la podea, practic lângă ușa balconului și i-a atras atenția o pată de sânge. Furnica A. stătea culcat pe partea dreaptă și ea l-a întors și a văzut că tot maioul era în sânge. I-a ridicat maioul și a văzut rana de unde curgea sânge. Alături era un dulăpior cu medicamente, de acolo a luat un tifon elastic și l-a pus la rana care sângera. S- 9 a întors la bucătărie să ia telefonul și să sune la poliție. A înțeles că în timpul acelei cerți, Țisar Iuri l-a lovit pe Furnica A. cu un cuțit în regiunea abdominală, partea dreaptă, iar după aceasta a fugit. Țisar Iuri a locuit cu ei o perioadă de un an și jumătate, timp în care le acorda suma de 3000 lei, lunar, dar nu permanent pentru produse, țigări și facturi. Consideră că motivul din care Iuri l-a înjunghiat pe Furnica A. a fost datoria pe care ei o aveau față de inculpat, deoarece în acel moment ei nu dețineau acești bani”, dar fără a o încadra juridic și depășind limitele învinuirii formulate, ori asemenea împrejurări faptice și de drept nu i-au fost incriminate inculpatului prin rechizitoriu;*

b) statuările sumare că: „în cauza penală dedusă judecății, **acuzarea invocă că inculpatul se afla cu victima Furnica Artur în relații asemănătoare dintre părinți și copii**, datorită faptului că ultimul concubina cu mama acestuia, *Țisar Olga*, În acest sens, atât legislația, cât și doctrina de specialitate nu menționează cercul subiecților care cad sub incidența persoanelor aflate în relații asemănătoare celorla dintre părinți și copii. Într-o opinie în literatura de specialitate se menționează că persoanele aflate în relații asemănătoare celorla dintre părinți și copii (în condiția de conlocuire), reprezintă categoria de persoane care cuprinde părinții educători și copiii care locuiesc în case de copii de tip familial sau care au locuit împreună (pentru relații din trecut). Potrivit materialelor cauzei, victima Furnica Artur este concubinul mamei inculpatului *Țisar Iuri*, însă, aceasta nu denotă în mod automat că aceștia se aflau într-o relație specială, de natura celei asemănătoare dintre părinți și copii. Or, această expresie cuprinde persoanele aflate de facto într-o relație emoțională, fizică și intelectuală de natura celei dintre părinți și copii. Însă, în speță după cum rezultă din declarațiile martorului *Țisar Olga*, relațiile între Furnica Artur și *Țisar Iuri*, erau deteriorate, iar dânsa cu Furnica Artur dorea ca *Țisar Iuri* să părăsească apartamentul în care locuiau împreună. Tot, martorul *Țisar Olga* a afirmat că pentru faptul că *Țisar Iuri* locuia cu ei în apartamentul lui Furnica Artur, le achita lunar o sumă de bani. Totodată, martorul *Zefirov Alexandr* a comunicat că în timpul serviciului *Țisar Iuri* și Furnica Artur, practic nu comunicau, iar martorii *Șatunova Olga*, *Șestacova*

*Liudmila și Barbulat Tamara, vecinii de bloc a lui Furnica Artur, au comunicat că nici nu-l cunosc pe inculpat. Astfel, se constată că între victima Furnica Artur și inculpatul Țisar Iuri nu exista o relație asemănătoare dintre părinte și copil, respectiv lipsește semnul calificativ prevăzut la art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, asupra unui membru de familie”, dar în special că: „**acuzarea invocă că inculpatul se afla cu victima Furnica Artur în relații asemănătoare dintre părinți și copii,**”, nu au fost coroborate sub nici-o formă cu prevederile art. 296, 325, 326 Cod de procedură penală, sub aspectul că acuzatorul a concretizat și completat învinuirea, verbal, în cadrul ședinței de judecată, iar în fapta criminală descrisă și imputată inculpatului prin rechizitoriu lipsesc cu desăvârșire constatări faptice și argumentări de rigoare, raportate la prevederile concrete din art. 133¹ lit. a) Cod penal, privind calificativul „**săvârșit asupra unui membru de familie**”.*

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (2), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art.435 CPP, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece conform descriptivului și dispozitivului deciziei (*pct. 4. din decizie*):

a) a dispus în dispozitiv, absolut neclar și divergent, ***casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță***, însă nu a indicat în care parte concretă sentința ar fi fost casată și în care menținută;

b) a condamnat inculpatul, încadrând acțiunile lui în baza art. 145 alin (2) lit. e¹) Cod penal, ca omorul intenționat, ***săvârșit asupra unui membru de familie***, dar în fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, lipsesc cu desăvârșire constatări faptice și argumentări de rigoare, raportate la prevederile concrete din art. 133¹ lit. a) Cod penal, privind calificativul „***săvârșit asupra unui membru de familie***”.

Nu se regăsesc în fapta constatată nici concluziile ulterioare, sumare, neclare și divergente, că: „...*în speță, se atestă existența relației de rudenie între inculpat și partea vătămată (decedată), or, Tisar Iuri este fiul lui Tisar Olga, iar aceasta a fost concubina victimei Furnica Artur, inculpatul locuind împreună cu victima o perioadă îndelungată, adică între ei fiind relații asemănătoare celorla dintre soți (concubinaj), între mama sa și victimă, prin urmare fiind prezente relațiile asemănătoare celorla dintre părinți și copii, conlocuirea acestora fiind confirmată inclusiv prin depozițiile martorilor...*”.

Mai mult, aceste rezumate, nu au fost coroborate sub nici-o formă cu prevederile art. 296, 325, 326 Cod de procedură penală, sub aspectul că acuzatorul a concretizat și completat învinuirea, verbal, în cadrul ședinței de judecată, iar în fapta criminală descrisă și imputată inculpatului prin rechizitoriu lipsesc cu desăvârșire constatări faptice și argumentări de rigoare, raportate la prevederile concrete din art. 133¹ lit. a) Cod penal, privind calificativul „***săvârșit asupra unui membru de familie***”, depășind astfel, și limitele învinuirii formulate, ori, asemenea împrejurări faptice și de drept nu i-au fost incriminate inculpatului prin rechizitoriu;

c) reținând că: „...*deși inculpatul vina nu a recunoscut-o, vinovăția lui a fost dovedită integral prin cumulul de probe administrate, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele*”, ulterior s-a contrazis, concluzionând că: „*în prim plan, se vor reține argumentele formulate de apărare în privința inadmisibilității probelor, fiind exclus avizul de testare poligraf nr.XXXX din 07.09.2020 și avizul de testare la poligraf nr.XXXX din 07.09.2020 din probatoriu administrat de către acuzare*”.

Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la *pct. 3.1. și 5. din prezenta decizie*, cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate;

e) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile succesului părții vătămate și ale martorilor – v. 3 f.d. 70, 110, 111-112, 187-190, v. 4 f.d. 14-15,

16-17, 68, probele scrise din v. 1 f.d. 19-34, 35-44, 63-65, 79-85, 93-130, 141-144, 147, 162-166, 174-175, 179-180, 196-197, 209-213, v. 2 f.d. 52-57, 218-219.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocata Mihaela Cecan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021, în privința inculpatului Țisar Iuri XXXX și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 11 noiembrie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Boico

